

Infracture? Infracture!

In een driedelige serie verkent Verkeerskunde het prille vakgebied Infracture aan de hand van 5 vragen aan Infracturedeskundigen: Hoe leg je de term Infracture uit aan collega's? Waarom is Infracture belangrijk? Waartoe moet Infracture uitgroeien? Hoe geef je handen en voeten aan Infracture in het eigen werkveld? En wat is het meest Infracture in de eigen werkzaamheden tot nu toe? In aflevering 1: Jeroen Mensink, Martin Guit en Stefan Bendiks.

Fietstunnel onder de N9 bij Schoorldam

JEROEN MENSINK, ARCHITECT/DIRECTEUR JAM*
ARCHITECTEN

‘Voor mij betekent Infracture dat de infrastructuuropgave, groot en klein, integraal wordt ontworpen met de omgeving waarin het een plaats inneemt. Infrastructuur en openbare ruimte kunnen niet los van elkaar gezien worden - staan vaak zelfs op gespannen voet met elkaar - en moeten daarom in gezamenlijkheid worden gepland en uitgevoerd. Infracture is belangrijk omdat het gaat over onze openbare ruimte. We maken allemaal

elke dag gebruik van die ruimte en van de infrastructuur die daarin is ondergebracht. Dat moeten we zorgvuldig ontwerpen; dat wil zeggen: veilig en beheersbaar, overzichtelijk en aantrekkelijk.

Het vak Infracture heeft een eigen lectoraat in Rotterdam. Daarmee is het al een erkend vakgebied in Nederland. Van daaruit - en met het boek 'Infracture' in de hand - kan het gedachtegoed van het integrale ontwerp van infrastructuur worden verspreid; zowel via de ontwerpopleidingen stedenbouw, architectuur, en landschapsarchitectuur als via de opleidingen verkeerskunde in de rest van

MARTIN GUIT, SENIOR ADVISEUR STADSONTWIKKELING
VERKEER EN VERVOER, GEMEENTE ROTTERDAM

‘Infracture betekent voor mij een grote inspiratie: hoe kun je infrastructuur in zijn vorm benaderen en ontwikkelen? Uiteindelijk leidt dit tot een bepaalde vormgeving die kwaliteit aan de stedelijke omgeving brengt. Het is een methodiek en inspi-

ratiebron om met alle professionele ontwerpers aan de stedelijke ruimte in gesprek te komen en te zijn, over hoe de infrastructuur kan verschijnen in die stedelijke ruimte. Infracture is een belangrijke methodiek om met vakprofessionals integraal te kijken naar de opgave van infrastructuur en met name, de stedelijke, openbare ruimte. Infracture moet in mijn ogen vooral een

Nederland. Zelf werken we aan al onze plannen met integrale teams. Alle opgaven waar Infracture aan te pas komt, benaderen we ten minste met een architect, stedenbouwkundige en een landschapsarchitect. Daarnaast benadrukken we het belang van integraal ontwerp van infrastructuur en openbare ruimte door over het onderwerp te publiceren, zoals in het boek 'Stromen & Verblijven' dat we samen met CROW hebben gemaakt.

Het kleinste onderdeel kreeg misschien wel de meeste aandacht

Het meest 'Infracture' waar we aan gewerkt hebben is een fietstunnel onder de N9 vlakbij Schoorl. In opdracht van Rijkswaterstaat hebben we daar het Ambitiedocument voor een wegomlegging gemaakt, waarvan deze fietstunnel onderdeel was; zelfs het kleinste onderdeel van de infrastructuurele ingreep, maar het kreeg misschien wel de meeste aandacht. Het is een prettige, bijzondere plek geworden: overzichtelijk, sociaal veilig en ook nog eens voorzien van een prikkelend kunstwerk in de onderdoorgang.' ←

inspirerende methodiek zijn die door vakprofessionals wordt toegepast. Dat betekent op symposia en conferenties vertellen wat Infracture is en kan betekenen. Daarbij is het ook goed om de methodiek inspirerend in praktijk te brengen bij professionals en workshops te doen. Dat kan betekenen dat Infracture op termijn onderdeel van de ontwerpopleidingen kan worden.

Het Centraal Station in Rotterdam is een modern OV-knooppunt voor ontmoeting, waarmee het economisch vestigingsklimaat voor de stad is versterkt.

Binnen de gemeente Rotterdam wordt al gewerkt met integrale ontwerpteams. Toch wordt nog niet altijd voldoende tijd genomen om met elkaar het integrale gesprek aan de

voorkant van het werkproces aan te gaan. Dit komt bijvoorbeeld door te krappe planning of beperkte financiële middelen. Wel wordt er steeds meer gezamenlijk - binnen

STEFAN BENDIKS, DIRECTEUR ARTGINEERING

‘Infracture? Ik zou zeggen 'it's all in the name'. En toch zijn dit soort begrippen niet evident. Als directeur van een bureau met de naam 'Artgineering' weet ik er alles van. Infracture gaat volgens mij om het samenbrengen van verkeerskundige én ruimtelijke aspecten bij het ontwerpen van verkeersruimte. Dit als tegenmodel van een sectorale scheiding. Infracture is belangrijk omdat het over de kwaliteit van de openbare ruimte gaat. In een tijdperk van toenemende privatisering en archipelisering van ruimte zijn verkeersruimtes misschien het laatste bastion van het openbaar domein. Wegen en straten worden immers per definitie publiek of collectief gebruikt. Status en ontwerp van deze ruimte mogen daarom niet alleen worden bepaald vanuit (verkeers)technische aspecten.

Uiteindelijk gaat het erom het integraal ontwerpen van infrastructuur én openbare ruimte te bevorderen. Dit besef moet landen bij verkeerskundigen, ingenieurs maar ook bij (landschaps-)architecten en stedenbouwkundigen. Dit moet in de praktijk gebeuren aan de hand van concrete projecten, maar ook aan de basis, de opleidingen. Als een begrip als Infracture daarbij helpt dit uit te dragen is dat alleen maar goed. Een integrale, interdisciplinaire houding zou in de

toekomst vanzelfsprekend moeten zijn, zonder dat er een apart vak of opleiding van gemaakt moet worden.

Voor ons begint Infracture met kennis van - en vooral begrip voor - de 'andere' disciplines. Verder door echte interdisciplinaire samenwerking, toegesneden op de specifieke opgave. Wij doen in principe geen enkel project meer alleen, maar altijd in wisselende samenwerkingsverbanden. Naast het praktijkwerk besteden we ook veel tijd aan fundamenteel onderzoek over integraal ontwerpen aan infrastructuur. Recentelijk vooral op het gebied van fietsen, samengevat in het boek 'Fietsinfrastructuur' (NAI010). Het integraal ontwerpen aan fietsinfrastructuur is in Nederland nog verbazingwekkend onderbelicht. De fiets heeft ook in dit opzicht veel onbenutte potentie.

verschillende ontwerpprocessen aan de infrastructuur - het integrale gesprek en de ambitie opgestart. Infracture zou hierin nog meer een inspirerende rol kunnen spelen.

Rotterdam CS: knooppunt voor ontmoeting dat het economisch vestigingsklimaat versterkt

Mijn grootste Infracture moment is het Nieuwe Rotterdam Centraal. Dit station is ontworpen vanuit de voetganger als dominante verkeersgebruiker. Dit heeft er toe geleid dat het station, naast een prachtig gebouw, op een geweldige manier is ingepast in de stedelijke omgeving. Hiermee is het station een modern OV-knooppunt voor ontmoeting, waarmee het economisch vestigingsklimaat voor de stad is versterkt.' ←

Een automobilist verleid je niet om samen te reizen met een trieste plek naast de snelweg

We hebben al aan een aantal interessante Infracture-projecten gewerkt, zoals aan een carpoolparking in de buurt van Brugge. Deze hebben we ontworpen als een 'drive-thru' park. Als men de automobilist wil verleiden de eigen auto te laten staan en samen te reizen voldoet een trieste parkeerplek naast de snelweg niet. Om een 'Park-ing' met identiteit en ruimtelijke kwaliteit te creëren hebben we de principes van het Engels landschapspark gebruikt, geïnspireerd op de directe omgeving. Het resultaat: een plek die verkeers technisch én landschappelijk goed in elkaar zit - en past in de omgeving.' ←

op www.verkeerskunde.nl/infracture vindt u deze serie met verwijzing naar het dossier Infracture op www.acqui-republishing.nl

